

6 Μαρτίου 2020

Άγιος Ιωάννης ο Σιναΐτης: Τον θυμό τον γεννά η έπαρση!

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)

Άγιος Ιωάννης ο Σιναΐτης, συγγραφέας της Κλίμακος.

Συνέχεια από εδώ: <http://www.diakonima.gr/?p=484368>

27. Παρατήρησα ένα άθλιο θέαμα ανάμεσα σε οργίλους ανθρώπους, που συνέβαινε εξ αιτίας του εγωισμού τους χωρίς να το αντιλαμβάνονται.

Τι συνέβαινε; Έπεφταν στο πάθος της οργής και για την ήττα τους αυτή πάλι ωργίζονταν. Βλέποντάς τους να τιμωρούν την πρώτη πτώσι με δευτέρα, εθαύμαζα. Παρατηρώντας τους να εκδικούνται την μία αμαρτία με την άλλη, τους ελυπόμουν. Και κατάπληκτος από την πανουργία των δαιμόνων, παρ' ολίγο να πέσω σε απόγνωσι για την ζωή μου.

28. Εάν κάποιος βλέπη ότι νικάται εύκολα από τον εγωισμό, τον θυμό, την πονηρία και την υποκρισία, και εάν εξ αιτίας αυτού απεφάσισε να σύρη εναντίον τους την δίστομο μάχαιρα της πραότητας και ανεξικακίας, πρέπει να πάη σε ένα σωτήριο «κναφείον», δηλαδή σε ένα Κοινόβιο πού να έχη πολύ σκληρούς αδελφούς -εάν

βέβαια επιθυμεί να πετάξει από επάνω του αυτά τα πάθη.

Και εκεί, με τις ύβρεις και τις ατιμίες και τις ταραχές και τις τρικυμίες των αδελφών θα τεντώνεται και θα δέχεται κτυπήματα νοητά -ίσως και αισθητά- και θα ξύνεται και θα δέχεται λακτίσματα και θα ποδοπατήται. Έτσι θα μπορέσει να πλύνει και να εξαφανίσει την ακαθαρσία που υπάρχει στο ένδυμα της ψυχής του.

Οι ονειδισμοί αποπλύνουν την ψυχή από τα πάθη. Σε αυτό σε πείση και η φράσεις που χρησιμοποιεί ο λαός. Μερικοί κοσμικοί δηλαδή, όταν εξυβρίσουν κάποιον κατά πρόσωπον, λένουν με καύχησι: «Τον τάδε τον έλουσα»! Και αυτό αποτελεί πραγματικότητα.

29. Άλλη είναι η αοργησία που παρατηρείται στους αρχαίους εξ αιτίας του πένθους, και άλλη είναι η ακινησία (και νέκρωσις) της οργής που παρατηρείται στους τελείους. Στην πρώτη περίπτωση, η αοργησία συγκρατείται σαν με χαλινάρι από το δάκρυ, ενώ στην δεύτερα η οργή ομοιάζει με όφι που τον εθανάτωσε το μαχαίρι της απαθείας.

Είδα τρεις μοναχούς που εξυβρίστηκαν συγχρόνως. Ο πρώτος απ' αυτούς δαγκώθηκε και ταραχθήκε, αλλά δεν ωμίλησε. Ο δεύτερος χάρηκε για τον εαυτό του, αλλά λυπήθηκε για τον υβριστή. Και ο τρίτος αφού αναλογίσθηκε την ψυχική βλάβη του υβριστού έχυσε θερμά δάκρυα. Έτσι έχεις εμπρός σου τον εργάτη του φόβου, τον μισθωτό και τον εργάτη της αγάπης.

30. Όπως ο πυρετός του σώματος είναι μεν ένας κατ' ουσίαν, αλλά έχει πολλές αφορμές που τον δημιουργούν, έτσι και η εμφάνισις και η έξαψις του θυμού, καθώς βέβαια και των άλλων παθών μας, οφείλονται σε πολλές και διάφορες αιτίες. Γι' αυτό και είναι αδύνατο να ορίσωμε τον ίδιο τρόπο αντιμετώπισεώς των.

Έχω δε την γνώμη ότι ο τρόπος της θεραπείας πρέπει να επαφίεται περισσότερο στην επιμέλεια και στην φροντίδα των ιδίων των ασθενών. Η δε αρχή της θεραπείας θα είναι να γνωρίσει ο ασθενής την αιτία του πόνου και οδύνης του.

Και εφ' όσον ευρεθή η αιτία, τότε εμείς που ασθενούμε θα πάρωμε την κατάλληλη αλοιφή από την πρόνοια του Θεού και τους πνευματικούς ιατρούς μας.

31. Ας στήσωμε κατά κάποιο τρόπο ένα φανταστικό δικαστήριο. Όσοι θέλουν να μας ακολουθήσουν με την χάρι του Κυρίου, ας εισέλθουν σ' αυτό το δικαστήριο και ας εξετάσουν κάπως μαζί μας τα προηγούμενα πάθη και τις αιτίες των. Ας δεθώ

λοιπόν ο θυμός ο τύραννος με τα δεσμά της πραότητας.

Ας κτυπηθή από την μακροθυμία, ας συρθή από την αγία αγάπη, ας παρουσιασθή στο δικαστικό τούτο βήμα του λόγου και ας ανακριθῆ καταλλήλως:

«Λέγε μας, ω παράφρον και άσεμνε, τα ονόματα του πατέρα σου και της μητέρας που κακώς σε εγέννησαν, καθώς και των υιών σου και των βδελυκτών θυγατέρων σου. Και όχι μόνο αυτά, αλλά να μας εξηγήσης επί πλέον, ποιοι είναι αυτοί που σε πολεμούν και σε φονεύουν».

Και αυτός, ο θυμός δηλαδή, απαντώντας θα μας ειπή περίπου τα εξής:

«Οι αιτίες που με γεννούν είναι πολλές. Και ο πατέρας μου δεν είναι ένας. Μητέρες μου είναι η κενοδοξία, η φιλαργυρία και η γαστριμαργία, μερικές φορές και η πορνεία. Εκείνος που με εγέννησε ονομάζεται τύφος, δηλαδή έπαρσις. Οί δε θυγατέρες μου ονομάζονται μνησικακία, έχθρα, δικαιολογία και μίσος. Οι εχθροί μου από τους οποίους τώρα κρατούμαι δεμένος είναι οι αντίπαλοι των θυγατέρων μου, η αοργησία δηλαδή και η πραότης. Αυτή που με επιβουλεύεται ονομάζεται ταπεινοφροσύνη. Για το ποιος την εγέννησε, ας ερωτήσετε την ίδια στο ιδικό της κεφάλαιο.

Στην ογδόη βαθμίδα έχει τοποθετηθή ο στέφανος της αοργησίας. Όποιος τον εφόρεσε λόγω του ηπίου χαρακτήρος του, ίσως δεν φορεί άλλον. Όποιος όμως τον εφόρεσε κατόπιν ιδρώτων, αυτός υπερέβη εντελώς τις οκτώ κατηγορίες της κακίας.

Οι τελευταίοι παράγραφοι από τον λόγο «Περί Αοργησίας» από το βιβλίο «Κλίμαξ» του αγίου Ιωάννη του Σιναΐτη, έκδοση Ιεράς Μονής Παρακλήτου, Ωρωπός Αττικής. Μετάφραση Αρχιμανδρίτη Ιγνατίου.